

POKLICANI K SVETOSTI

Svetopisemski odlomek

1 Pt 1,13-16

Zato opašite ledja svojega razuma, trezni bodite, popolnoma naslonite upanje na milost, ki vam je prinesena v razodetju Jezusa Kristusa. Kot otroci poslušnosti se ne prilagajajte prejšnjim željam, ki ste jih imeli v svoji nevednosti, marveč bodite v vsem ravnanju tudi sami sveti, kakor je svet tisti, ki vas je poklical, saj je pisano: Bodite sveti, ker sem jaz svet.

Molitev na začetku

LITANIJE VSEH SVETNIKOV (oglejske)

Gospod, usmili se *Gospod, usmili se*
Kristus, usmili se *Kristus, usmili se*
Gospod, usmili se *Gospod, usmili se*

Marija, deviška **Božja** mati *prosi za nas*
Mihael, mogočni angel **proti** zlu
Gabrijel, naznanilec **odrešenja**

Angeli, služabniki **božje** slave
Janez Krstnik, glas vpijočega **ga** v puščavi
Jožef, čisti **ženin** device

Peter, trdna **skala** Cerkve
Pavel, apostol **mnogih**
narodov Marko, oče **naše** vere

Janez, učitelj **jev** najljubši
Matej, oznanjeval **lec** kraljestva
Luka, evangelist božjega **ga** usmiljenja

Andrej, prvi Kristus **sov** apostol
Tomaž, **apostol** vzhoda
Jakob, prvi mučen **nec** apostolov

Marija Magdalena, **priča** vstajenja
Štefan prvi mučen **nec** za Kristusa
Ignacij Antiohijski, glasnik Cerkve **ne**
edinosti

Lovrenc, mučenec iz ljubezni **do**
ubogih

Perpetua in Felicita, moč **ni** v veri
Neža, Kristusova **zaročenka**

Mohor in Fortunat, zavetnika **oglejske**
Cerkve

Rudolf, blažen **ni** mučenec
Sveti Kristusovi **vi** mučenci

Gregor, čudodel **nik** sveti
Avguštin, nemiren bož **ji** iskalec
Martin, **apostol** dobrote

Ciril in Metod, učitelja Slovanov
Benedikt, vodič po evangeljski poti
Anton Martin, pastir božjega ljudstva

Dominik, oznanjevalec vere v molitvi
Ferdinand zavetnik jetnikov
Frančišek, svetla Kristusova podoba

Anton Padovanski, glas dobrote
Katarina, vzor ljubezni do bližnjega
Jožef zgled delavcev

Frančišek Ksaverij voditelj
oznanjevalcev evangelija

Tomaž, veliki cerkveni učitelj
Terezija Avilska, svetilka mistične
modrosti

Janez Marija Vianney, priča
odpuščanja
Mala Terezija, spodbuda misijonarjem
Maksimiljan Kolbe, mučenec
darovanja

Vsi pravični Izraelci
Vsi svetniki Božje cerkve
Vsi blaženi svetniki Božji

Pesmi

V nebesih sem doma
V nebesih dom pripravljen je za nas

Uvodna dinamika

Prva možnost – vsak od sester in bratov je povabljen, da pove eno zanimivost (ali več) iz življenja svojega krstnega zavetnika.

Druga možnost – iz litanij vseh svetnikov voditelj izbere 5 (ali več) svetnikov. K njim doda nekaj kratkih opisov (pri tem si lahko pomaga s knjigo Leto svetnikov ali z zapisom Molimo s svetniki na spletni strani <http://www.skofija-sobota.si/molitvene-ure>). Sestre in brate potem razdeli v skupine in te med seboj tekmujejo, katera prej ugotovi svetnika.

Oznanilo - SVETOST

Ljudje neprestano sestavljamo različne lestvice, sploh na začetku leta so le-te pogoste. Nogometni navdušenci iščemo svojega igralca na seznamu najboljših strelcev ali med najboljšimi igralci leta/sezone, filmska industrija podeljuje različne nagrade za najboljše igralce, v medijih se pojavljajo sezname najboljše oblečenih ljudi, v smučariji podeljujejo zlate globuse in še in še ... Po eni strani se lahko jezimo zaradi vsega tega

primerjanja, ker vemo, da je vsak človek edinstven. Po drugi strani pa lahko vse skupaj vzamemo tudi pozitivno – na lestvici smo se znašli, ker nas je nekdo opazil, ovrednotil in potrdil se je naš trud, zakaj se tega ne bi veselili? V drugem pomenu lahko razumemo tudi različne sezname svetnikov – ne kot lestvico, kjer se med seboj prerivajo tisti, ki se želijo pokazati, koliko so sveti, ampak kot paleto možnosti, kako lahko živimo odnos z Bogom. Svet (latinska beseda sanctus je sicer povezana z rimskim bogom Sanktusom, se pa uporablja za prevod grške besede hagios, ki pomeni posvetiti, izvzeti iz običajne rabe, narediti za sveto) je tako tisti človek, ki je povezan z Bogom, ki živi v Bogu.

Svetost v različnih religijah

Mnogo svetovnih religij priznava posebno mesto ljudem, ki v življenju kažejo različne kreposti. Se pa razlikujejo nazivi, ki jih taki ljudje dobijo, kot tudi dejanja, zaradi katerih so jih dobili.

Na splošno bi lahko dejali, da gre za ljudi, ki jih postavljamo za zgled, ki so izjemni učitelji, sposobni delati čudeže, navadno niso navezani na materialne stvari ali na udobje in imajo poseben odnos do svetega.

V različnih afriških verstvih so ti ljudje postavljeni na stopnjo božanstev, v budizmu jih kličejo Arahts ali Bodhisattvas. Hinduizem sicer ne pozna postopka za razglaševanje svetih, take ljudi prepozna okolje, kjer živijo, nazivi zanje pa so guru, swami, rishi, ... Muslimani uporabljajo izraz Mu'min za označitev vernikov, ki so popolnoma podrejeni Alahu. Judovski izraz tzadik pa je vezan na mistiko posameznega človeka in hkrati na njegovo družbeno delovanje.

Tudi znotraj krščanstva ni enotnega učenja glede svetnikov. V anglikanstvu se naziv svetnik nanaša na osebo, ki jo je skupnost prepoznala kot sveto, duhovno. Svetniki so tako modeli, ki naj jih posnemamo, pred ljudi pa so postavljeni kot starejši bratje v Kristusu. Sicer pa na splošno v protestantskih Cerkvah z izrazom svetnik označujejo tiste, ki so kristjani (ne glede na to ali so še živi ali so že umrli). Ker pa za edinega posrednika med Bogom in ljudmi priznavajo Jezusa, običajno ne prakticirajo molitev k svetnikom ali njihovega češčenja. V glavnem imajo molitve k svetnikom za idolatrijo – malikovanje.

Pravoslavna Cerkev z izrazom svetnik označuje vse, ki so v nebesih, ne glede na to ali so kot taki priznani na zemlji ali ne. S svetništvom pri njih ni toliko povezano neoporečno moralno življenje, ampak skupnost z Bogom, tako najdemo kar nekaj svetnikov, ki so živeli grešno, vendar so postali svetniki zaradi ponižnosti, spreobrnjenja in njihovega odnosa do soljudi. Kot svete jih prepoznajo ljudje iz njihovega okolja in nato celotna Cerkev.

V Koptski, Etiopski, Eritrejski in ostalih orientalski Cerkvah je razglasitev svetnikov pridržana njihovim voditeljem, ki pri tem upoštevajo sveto sinodo. Eden od pogojev za razglasitev je, da mora od kandidatove smrti preteči vsaj 50 let.

Katoliško pojmovanje

Učenje Katoliške cerkve pravi, da sama ne dela svetnikov, ampak jih prepozna. Naziv je namenjen tistim, ki so bili kanonizirani (uradno priznani), kar pomeni, da so v nebesih. Papež Janez 15. je bil prvi, ki je uradno razglasil svetnika (31. januarja leta 993, nemškega škofa Ulricha). Pred tem je bilo češčenje svetnikov spontano, za svete so jih prepoznali v okoljih, kjer so ti živeli. Od časa papeža Inocenca 3. pa je razglaševanje svetnikov izključno domena papeža (Walter iz Pontoisa je zadnji svetnik, ki ga je razglasil ne-papež – nadškof iz Rouena leta 1153). Na spletni strani papeške kongregacije za zadeve svetnikov je zapisano, da točnega števila razglašanih svetih ne poznamo, nekateri avtorji pa govorijo o številu okrog 3000.

Nekatere svetnike častimo tudi kot zavetnike za različne zadeve ali poklice ali proti raznim boleznim. To lahko prihaja iz tradicije ali so bili za take uradno razglašeni. Kljub temu pa moči, s katerimi posredujejo, ne posedujejo sami od sebe, ampak jo dobivajo od Boga.

Ko je nekdo razglašen za svetnika, se njegovo telo tretira kot sveto, svetnikovi posmrtni ostanki in njegove stvari pa kot relikvije, ki se uporabijo v cerkvah.

Kako postaneš svetnik?

V katoliški tradiciji se proces, ko se v osebi prepozna izjemna svetost, imenuje kanonizacija. Navadno gre za daljši proces, ki se je skozi leta spreminjal. Zadnji, ki je uvedel kar nekaj sprememb, je bil leta 1983 papež Janez Pavel 2. Tako je odpravil npr. hudičevega advokata (njegova naloga je bila, da napada dokaze, ki so govorili v prid kanonizaciji) in skrajšal dobo 5

let od kandidatove smrti, ko se lahko začne postopek kanonizacije (ob primeru Matere Terezije). Sam je razglasil okrog 300 svetnikov.

Koraki postopka kanonizacije

1. Krajevni škof razišče kandidatovo življenje in učenje, da bi našel dokaze za izjemne kreposti. Rezultati se pošljejo v Vatikan.

2. Vrsta teologov in kardinalov na kongregaciji za zadeve svetnikov pregleda poslano dokumentacijo in jo oceni.
3. Z odobrenjem kongregacije papež razglasi kandidata za božjega služabnika – kar pomeni, da je zgled za krščanske kreposti.
4. Naslednji korak je beatifikacija, zanjo je potrebno dokazati en čudež, ki se je zgodil po kandidatovi smrti. Z beatifikacijo je dovoljeno češčenje blaženega v posamezni skupini ali regiji. Mučenci, ki so umrli zaradi vere, so lahko beatificirani brez dokazanega čudeža.
5. Da bi kandidat bil prepoznan za svetega, je potrebno predstaviti dokaz za drugi čudež, ko je ta potrjen, se proces kanonizacije sklene.

Svetost je obvezna vsebina vsakega kristjana

»Litanije svetnikov so lestvica na katero moramo priti!« približno tako je v eni od svojih predstav rekel Gregor Čušin. Pa ne tako, da bi točno ponavljali stvari, ki so jih pred nami počeli svetniki, ampak da bi v svojem okolju na svoj način našli pot, obliko življenja z Jezusom. Svetost je, da opravljamo svoje zadolžitve tako dobro kot le zmoremo. S tem Cerkev ohranja svojo svežino, mladost ... Svetost ni izbirna, ampak obvezna vsebina vsakega kristjana.

Papež Frančišek nas je leta 2013 ob prazniku vseh svetih povabil: »Biti sveti ni privilegij redkih, temveč smo k svetosti poklicani prav vsi. Vsi! Vsi smo poklicani hoditi po poti svetosti. In ta pot ima svoje ime in svoj obraz; to je obraz Jezusa Kristusa. V evangeliju nam kaže pot, ki je pot blagrov. Božje kraljestvo dosežejo tisti, ki svoje gotovosti ne iščejo v stvareh, temveč v Božji ljubezni; za tiste, ki so preprostega srca, ki so ponižni, si ne domišljajo da so pravični in ne sodijo drugih; tisti, ki znajo trpeti s trpečimi in se veseliti z veselimi; ki niso nasilni temveč usmiljeni in si prizadevajo za ustvarjanje sprave in miru.«

Serafinski svetniki

Svetemu Frančišku se je na gori La Verna prikazal seraf, ki je imel podobo križanega Jezusa. Ob tem je sv. Frančišek prejel Kristusove rane – stigme. Zaradi tega dogodka so kasneje sv. Frančišku pridali ime Serafinski oče. Ker je Frančišek s svojim načinom bivanja pritegnil mnogo ljudi, ki so mu sledili na poti za Jezusom, se je ime serafinskega očeta razširilo tudi nanje. Svetnike, ki so živeli kot sestre in bratje v prvem, drugem ali tretjem redu sv. Frančiška, tako imenujemo serafinski svetniki.

Tako kot se na praznik vseh svetih (1. novembra) spominjamo vseh svetnikov, tako praznujemo 29. novembra praznik vseh serafinskih svetnikov. 29. novembra 1223 je

namreč papež Honorij potrdil Frančišku in njegovemu redu njihova pravila in način redovnega življenja.

Vprašanja za premišljevanje in pogovor v bratstvu (lahko v manjših skupinah ali osebno – na koncu sledi podelitev)

Kako je v mojo vero vključeno češčenje svetnikov in kako se to vidi?

Kateri svetnik mi je najbližji?

Kolikšna je moja želja, da postanem svetnik?

Zaključek

Predlog je, da sestre in bratje do prihodnjega srečanja so pozorni na cerkve in kapelice, ki jim pridejo na pot in na svetnike, katerim so posvečene.

Molitev

Nebeški Oče, na različne načine nam nenehno izkazuješ svojo ljubezen in naklonjenost. Dal si nam veliko dobrih ljudi, ki so nas vodili k tebi. Hvaležni smo ti zanje. Ponižno te prosimo, pokaži na tiste, ki so pri tebi v nebesih, da bodo tudi pred vesoljno Cerkvijo povzdignjeni na čast oltarja. S pomočjo domačih zgledov svetega življenja in z njihovo priprošnjo bomo lažje spoznavali in izpolnjevali tvojo voljo, služili tebi in svojim bližnjim. Usliši nas po našem Gospodu Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, ki s teboj v občestvu Svetega Duha živi in kraljuje vekomaj. Amen.

